

ДИНАМІКА РОЗПОДІЛУ ЛІМФАТИЧНИХ СУДИН В ЯЄЧКАХ ПОТОМСТВА ЩУРІВ, ОТРИМАНИХ ПІСЛЯ ВВЕДЕННЯ ЖІНОЧИХ СТАТЕВИХ ГОРМОНІВ САМКАМ ПІД ЧАС ВАГІТНОСТІ

Тополенко Т.А., Косаревська К.С.

Науковий керівник - Волошин М. А., професор, д. мед. н.

ЗДМУ, кафедра анатомії людини, оперативної хірургії та топографічної анатомії

На сьогоднішній день актуальним залишається питання про застосування гормону прогестерону для лікування загрози переривання вагітності на пізніх строках. Препарати гормону прогестерону, що призначаються вагітним жінкам за медичними показаннями, проникають через плаценту в кров'яне русло плоду та можуть взаємодіяти з ендокринною та імунною системами плодів чоловічої статі. Це призводить до змін гормонального балансу в материнському організмі та змінює формування чоловічих статевих органів плоду. Також експериментально доведено негативний вплив гіперестрогенемії на процес сперматогенезу, яка приводить до порушення репродуктивної функції.

Мета дослідження - встановити особливості розподілу лімфатичних судин в яєчках потомства щурів у постнатальному періоді онтогенезу в нормі та після введення жіночих статевих гормонів самкам протягом другого та третього періодів вагітності.

В експерименті використовували чотири групи тварин: перша – інтактні щури, друга – контрольна, тваринам якої вводили фізіологічний розчин хлориду натрію у другому та третьому періодах вагітності; третя група – щури, яким вводили утрожестан протягом другого (з 8-ої по 14-ту добу), четверта – щури, яким вводили утрожестан протягом третього періоду вагітності (з 15-ої по 21-у добу). Новонароджених тварин одержували від щурів із датованим терміном вагітності, встановленим методом піхвового мазка. Щурів зважували і виводили із експерименту шляхом декапітації під ефірним наркозом на 1-у, 5-у, 14-у, 30-у, 45-у, 60-у та 90-у добу після народження. Для оглядового гістологічного дослідження лімфатичних судин була використана імпрегнація сріблом за методикою по Лейдлоу. При імерсійному збільшенні мікроскопа Granum L 60 (об. x 100, ок. x 10) підраховували абсолютну та відносну кількість лімфатичних судин. Отримані морфометричні показники обчислювали з використанням способу кількісного обліку морфологічних структур.

На першу добу після народження відносна площа, яку займають лімфатичні судини, складає $12,06 \pm 0,44\%$ та $11,36 \pm 0,59\%$ у інтактних та контрольних тварин. Стінка лімфатичних судин представлена одним шаром ендотеліальних клітин, зовні вкрита шаром пухкої сполучної тканини. У тварин експериментальних груп спостерігається дещо менша відносна площа, яку займають лімфатичні судини – $10,87 \pm 0,39\%$ та $11,09 \pm 0,37\%$ відповідно. На п'яту добу післянатального періоду життя відносна площа, яку займають лімфатичні судини зменшується у порівнянні із попередніми строками – $6,08 \pm 0,11\%$ у інтактних та $6,34 \pm 0,22\%$ у контрольній групі тварин. У експериментальних тварин у порівнянні з контролем спостерігається статистично достовірне збільшення площі лімфатичних судин – $6,53 \pm 0,19\%$ та $6,59 \pm 0,23\%$ відповідно. У період з чотирнадцятої по шестидесяту добу спостереження спостерігається зменшення відносної площі лімфатичних судин в усіх досліджуваних групах тварин. На дев'яносту добу післянатального періоду життя у інтактних та контрольних тварин площа, яку займають лімфатичні судини, залишається статистично достовірно майже на тому ж рівні в порівнянні з шестидесятою добою спостереження ($3,04 \pm 0,09\%$ і $3,12 \pm 0,18\%$ відповідно). В той час як у потомства щурів, що отримували утрожестан у період вагітності, у порівнянні з попередньою добою спостереження – зменшується ($3,08 \pm 0,15\%$ і $3,02 \pm 0,19\%$). Таким чином в обох експериментальних групах тварин спостерігаються хвилеподібні зміни росту лімфатичних судин з максимумом на першу добу спостереження і достовірним зниженням на дев'яносту добу спостереження.